

Nodyn briffio

Cyfeirnod: Pwyllgor Cyllid
Dyddiad cyhoeddi: 4 Rhagfyr 2014

Adroddiad Gwerth am Arian – Cynllun Ceir Fflyd a Theithio a Chynhaliaeth Swyddfa Archwilio Cymru

Cefndir

1. Yn ystod hydref 2012, comisiynodd Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y Cynulliad archwilwyr allanol Swyddfa Archwilio Cymru (Baker Tilly) i adolygu a yw ein cynllun ceir fflyd a'n trefniadau teithio a chynhaliaeth yn addas at y diben ac yn cyd-fynd â sefydliadau eraill yn y sector preifat a'r sector cyhoeddus.
2. Comisiynwyd yr archwiliad cyn i'r trefniadau llywodraethu newydd a sefydlwyd o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 gael eu rhoi ar waith a chyn i Fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru gael ei greu. Ers hynny, mae'r cyfrifoldeb am graffu wedi'i drosglwyddo i Bwyllgor Cyllid y Cynulliad a chytunodd y Pwyllgor y dylai'r adroddiad archwilio gael ei ystyried yn gyntaf gan y Bwrdd newydd.
3. Gwnaed y gwaith maes ar gyfer yr archwiliad yn ystod 2013 a chytunwyd ar adroddiad yr archwilydd ym mis Medi 2014. Ers hynny, mae'r Bwrdd a'i Bwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg wedi ystyried argymhellion yr adroddiad. Mae gan y Pwyllgor gopi o'r adroddiad, ond er hwylustod, nodir yr argymhellion yn Atodiad 1.

Ymateb y Bwrdd

4. Roedd y Bwrdd yn falch bod yr adroddiad wedi rhoi sicrwydd yn y meysydd canlynol:
 - yn gyffredinol, mae'r Gwerth am Arian a gynigir gan y cynllun trafndiaeth yn cymharu'n dda â meincnodau eraill ac mae'r trefniadau yn cyfrannu at y nod o wella Cyfrifoldeb Cymdeithasol Corfforaethol;
 - mae rheolaethau rheoli yn sefydledig ac yn gweithio'n effeithiol;
 - mae'r trefniadau teithio a chynhaliaeth yn cynnig Gwerth am Arian ac maent yn llai hael na chynlluniau eraill sydd wedi'u meincnodi;
 - mae proses lywodraethu gadarn wedi'i rhoi ar waith er mwyn rheoli a monitro'r trefniadau ar gyfer y fflyd a theithio gan staff;

-
- Dangosodd tystiolaeth fwy o gyfrifoldeb cymdeithasol o ran lechyd a Diogelwch, lles a chyfrifoldeb amgylcheddol tuag at staff. Mae gostyngiadau mewn allyriadau carbon gryn dipyn yn uwch na'r targed;
 - Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn mynd ati i geisio lleihau costau'r fflyd a theithio a chynhaliaeth a chymerwyd y dasg o ddifrif gan y rheolwyr yr oedd yn amlwg eu bod am wella Gwerth am Arian.
5. O ran yr argymhellion a wnaed, mae'r nodyn briffio hwn yn esbonio'r camau gweithredu y cytunwyd arnynt gan y Bwrdd.
 6. Mae gan Swyddfa Archwilio Cymru weithlu y mae'n rhaid iddo allu teithio ledled Cymru er mwyn cyflawni rhaglen waith yr Archwilydd Cyffredinol; teithiwyd tua 800,000 o filltiroedd yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf gan tua 250 o staff. O fewn hyn, mae'n rhaid i'r Bwrdd sicrhau'r cydbwysedd cywir rhwng cost, effaith amgylcheddol a lles staff. Mae risgiau teithio yn elfen bwysig o gyfrifoldebau iechyd, diogelwch a lles y Bwrdd fel cyflogwr, yn arbennig mewn perthynas â'n dyletswydd gofal a'r Ddeddf Dynladdiad Corfforaethol.
 7. Adolygwyd y trefniadau ar gyfer y Fflyd/Teithio yn 2010 ac, felly, mae adroddiad Baker Tilly nawr yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y manteision a sicrhawyd gan yr adolygiad hwnnw mewn modd amserol.
 8. Er i'r adroddiad nodi na ellid mesur targedau penodol ar gyfer lleihau costau, mae'r Bwrdd yn fodlon bod arbedion wedi'u sicrhau. Ar sail tebyg am debyg, mae arbediad cyfartalog o £1,300 y pen wedi'i sicrhau o ganlyniad i adolygiad 2010 (sy'n cyfateb i arbedion blynyddol gwerth mwy na £200,000 ar sail tebyg am debyg).
 9. Mewn ymateb i'r adroddiad, mae'r Bwrdd wedi rhoi'r canlynol ar waith:

Cymhwysedd ar gyfer y cynllun, trothwyon milltiredd a gwerth am arian (Argymhellion 1, 2, 4)

10. Mae'r Bwrdd yn cydnabod bod angen sicrhau bod ein darpariaethau teithio ar gyfer staff yn parhau i gynnig Gwerth am Arian. Mae grŵp Gorchwyl a Gorffen yn cael ei sefydlu, dan arweiniad y Cyfarwyddwr Cyllid, er mwyn ystyried canfyddiadau Baker Tilly a gwneud argymhellion i'r Bwrdd erbyn mis Chwefror 2015, gyda'r nod o sicrhau arbedion pellach. Bydd yr argymhellion yn ymdrin â chymhwysedd ar gyfer y cynllun yn y dyfodol, trothwyon milltiredd, mesurau diogelu trosiannol a mesur Gwerth am Arian parhaus, fel yr argymhellir yn yr adroddiad.

Cynllun Ceir Prydles (Argymhellion 2, 3)

11. Mae 49 o staff wedi dewis car prydles yn lle lwfans trafndiaeth (tua un o bob tri aelod cymwys o staff). Darperir ceir prydles o dan gontract fframwaith sector cyhoeddus a ddaw i ben ym mis Ebrill 2015, er y bydd ceir prydles cyfredol yn parhau o dan gontract tan ddiwedd eu cyfnod prydlesu penodol.
12. Mae'r Bwrdd wedi penderfynu ymgynghori â'r Undebau Llafur gyda'r nod o dynnu'r cynllun ceir prydles yn ôl wrth i brydlesau cyfredol ddod i ben. Golyga hyn, ar ddiwedd y prydlesau cyfredol, na fyddai car prydles ar gael mwyach drwy Swyddfa Archwilio Cymru ac, yn lle hynny, y byddai aelodau o staff yr effeithid arnynt yn sicrhau eu trafndiaeth eu hunain.
13. Byddai tynnu'n ôl o'r cynllun ceir prydles yn rhyddhau amser staff cymorth i gyflawni blaenoriaethau craidd, yn sicrhau arbedion gwerth tua £20,000 dros bedair blynedd ac yn dileu'r angen i gynnal ymarferion caffael drud sy'n defnyddio llawer o adnoddau ar gyfer y contract ceir prydles a'r contract yswiriant ceir. Byddai hefyd yn mynd i'r afael yn benodol ag argymhelliad 3 ac mae'n mynd i'r afael yn rhannol ag argymhelliad 2 yn yr adroddiad sy'n ymwneud â chyfraniadau defnydd preifat.

Lwfansau Teithio (Argymhelliad 4)

14. Nododd yr adroddiad fod y Gwerth am Arian a gynigir gan ein cynllun yn cymharu'n dda â meincnodau eraill a bod y cyfraddau a delir yn adlewyrchu arfer mewn manau eraill. Fodd bynnag, daeth y Bwrdd i'r casgliad, y dylid rhaglennu adolygiad pellach o Werth am Arian ar gyfer 2016-17.
15. Roedd y Bwrdd yn falch o nodi bod argymhellion 5, 6 a 7 eisoes wedi'u gweithredu erbyn iddo ystyried yr adroddiad.
16. Byddai'r Bwrdd yn croesawu unrhyw sylwadau a allai fod gan y Pwyllgor.

Argymhellion yn Adroddiad Baker Tilly

1. Dylai'r rheolwyr farnu a yw staff anweithredol yn gymwys i fod yn rhan o'r cynllun ar sail pob ffactor perthnasol. Dylid ystyried prynu unrhyw drefniadau cytundebol etifeddol.

Cefndir: Darparodd adolygiad 2010 fesurau diogelu ar gyfer staff maes a drosglwyddodd i rolau gwasanaethau corfforaethol a chyflwynodd lwfansau trafndiaeth i'r strategaeth wobrwyo ar gyfer uwch staff corfforaethol.

2. Dylid adolygu'r lwfans milltired blynyddol ar gyfer staff a'i ddefnyddio ar gyfer pob aelod o staff oni bai bod tystiolaeth bod yr aelod o staff yn debygol o fynd dros y lwfans blynyddol o 15,000 o filltiroedd (neu lefel is newydd) oherwydd y nifer fawr o filltiroedd busnes a hawlr. Dylid ystyried cynyddu'r cyfraniad defnydd preifat gan staff nad ydynt yn cyrraedd lefel resymol o filltiroedd busnes ar hyn o bryd (dyweder 5,000 o filltiroedd).

Cefndir: cyn adolygiad 2010, roedd yn rhaid i staff ddangos eu bod wedi teithio mwy na 5,000 o filltiroedd busnes y flwyddyn er mwyn bod yn gymwys i hawlio lwfans trafndiaeth. Cyflwynodd adolygiad 2010 lwfansau trafndiaeth i'r strategaeth wobrwyo ar gyfer pob aelod o staff maes ac uwch aelodau o staff corfforaethol a dileodd y trothwy milltired gofynnol. Mae'r cyfraniad defnydd preifat yn ymwneud â defnyddwyr ceir prydles ac mae wedi'i bennu yn £40/£50 y mis yn ôl y categori o ddefnyddiwr.

3. Dylid adolygu cost yr yswiriant a delir gan Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn nodi a ellid gwneud unrhyw arbedion posibl drwy gyfyngu'r cynllun o'r polisi agored presennol a hefyd er mwyn adlewyrchu'r newidiadau a wnaed i'r fflyd ei hun. Dylid rhoi pwyslais ar yr hyfforddiant a ddarperir a'r lefel isel o hawliadau.

Cefndir: adolygir y polisi bob blwyddyn mewn perthynas â'r ffactorau sy'n berthnasol i geir prydles ar gyfer y flwyddyn ganlynol.

-
4. Dylai Swyddfa Archwilio Cymru ddatblygu dull o brofi bod y cynllun yn parhau i gynnig gwerth am arian.

Cefndir: nid oedd digon o dystiolaeth i ddangos bod yr arbedion a nodwyd gan adolygiad 2010 wedi'u sicrhau.

5. Prin yw'r wybodaeth a gyflwynir i reolwyr islaw lefel Cyfarwyddwr. Mae hyn yn cyfyngu ar y cyfle i reolwyr monitro milltiroedd staff yn effeithiol neu nodi cyfleoedd i wneud arbedion. Dylid ystyrid cyflwyno adroddiadau misol i reolwyr. *[Wedi'i gwblhau - ers hynny rydym wedi rhoi hyn ar waith].*

6. Dylai fod yn ofynnol i staff gyflwyno hawliadau o fewn dau fis i fynd i'r gost er mwyn darparu gwybodaeth reoli fwy amserol a rhoi gwell cyfle i reolwyr herio hawliadau pan fyddant yn eu hawdurdodi. *[Wedi'i gwblhau - ers hynny rydym wedi haneru'r terfyn amser ar gyfer cyflwyno hawliadau o 6 mis i 3 mis drwy drafod â'r Undebau Llafur].*

7. Y tro nesaf y byddant yn tendro am ddarparwyr trydydd parti i weinyddu archebion gwestai, dylai rheolwyr hefyd ystyried costau darparu'r gwasanaeth hwn yn fewnol. *[Wedi'i gwblhau - ers hynny rydym wedi dod i'r casgliad nad yw'n gosteffeithiol gwneud hynny].*